

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** ♦♦ Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

A városi csatornázás ügye.

Régen huzódó ügyben, a csatornázás ügyében leérkezett a miniszter döntése. A belügyminiszter a Révi Nándor dr. felebbesztését elutasította és a csatornázási közgyűlési határozatot csekély módosítással helybenhagyta. A módosításokat legközelebb tárgyalni fogja a közgyűlés és így remélhető, hogy városunk eme egyik legfontosabb egészségügyi létesítése csakhamar kiépül a vízvezetékkel együtt.

Több alkalommal rámutattunk lapunkban azon közegészségügyi haszonra, mely a vízvezetési és általános csatornázási művek kiépítésével városunkra hárul. Az általános csatornázás megfogja ölni a mostani epidemikus fészkeket, pompás lefolyása lesz a szennyvizeknek és a vízvezetési művek kiépítésével nemcsak jó, tiszta és egészséges vizet fogunk kapni, hanem módunkban lesz szembeszállni azzal a rettenetes porral, mely most tüdönkre nehezedik, különösen a szárazabb és melegebb időszakban. Ez a két mű felépítése és berendezése valóban a város első rangu érdeke és éppen városunk közönsége nagy elismeréssel lehet Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester iránt, kik személyesen jártak közbe a belügyminiszteriumban, hogy a csatornázás ügyét dülőre juttassák. A letűnt miniszterium úgy látszik nem találta időt ezen munkálat megvizsgálására, az új miniszterium azonban egymásután, azt mondhatnánk, tüneményes gyorsasággal intézi el függő ügyeinket és rövid idő alatt nemcsak a szervezeti szabályzatot hagyta jóvá, hanem a csatornázási terveket is. A módosításokat mindkét ügyben a közgyűlés rövidesen elintézi és látva a kormány jóakarátát, megvagyunk győződve, hogy egyéb függő ügyeink is gyors és megnyugtató elintéztést nyernek a miniszteriumokban.

A csatornázás ügyében kívánt módosításokat, melyek az erre felvett költségek kevesbbitését célozzák, a legközelebbi közgyűlés tárgyalni fogja. Megvagyunk győződve, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai kellő higgadsággal fogják tárgyalni ezen ügyet és módot nyújtanak belügyminiszteriumnak arra, hogy a kívánt módosításokat is mielőbb helybenhagyassa.

A debreczeni egyház főgondnoka.

A debreczeni református presbiterium f. hónap 30-án töltötte be a debreczeni egyház főgondnoki székét, mely b. e. Simonffy Imre halálával

üresedett meg. Az első pillanatban a református hívek bizalma városunk polgármesterének személyében összpontosult, ki melegen érdeklődött mindenkor egyházunk szellemi és anyagi dolgai iránt. Erre alapítottuk ama reményünket, melynek kifejezést is adtunk lapunk ünnepi számában, nevezetesen, hogy megválasztása a diszes állásra egyhangú lesz. Valóban úgy is volt, amennyiben, midőn a gyűlés vezetője, Vecsey Imre elparentálván az elhunyt főgondnokot, felhívta a presbiteriumot arra, hogy kívánnak-e szavazást a főgondnoki tiszt betöltésénél, az egybegyűltek Kovács József polgármestert a szavazás elkerülésével egyhangulag megválasztották a debreczeni egyház főgondnokává.

A debreczeni egyházmegye főgondnoki tisztét századok óta a debreczeni főbírók és polgármesterek viselték. A református egyház mindenkor karöltve haladt a várossal és évszázadok folyamán bensőségteljes testvéri viszony tartotta őket össze. Ámde ennek dacára polgármesterünk megválasztását mi nem annyira a szokásnak tudjuk be, mint annak a meggyőző igazságnak, hogy a megválasztott egyéni értékével az egyház ügyei iránt mindenkor tanusított hithűségével és cselekedetekben gazdag érdeklődésével nyerte meg a református híveknek — személyét, kitüntető bizalmát.

Legyen munkálkodása áldásos és adjon a gondviselés erőt és kegyelmet működésére.

A fizetésrendezés.

A jog- és pénzügyi bizottság március 31-iki ülésében tárgyalta a városi tisztviselők fizetésrendezését. A belügyminiszter ugyanis a szervezeti szabályzatot elvben jóváhagyta, ellenben a fizetésrendezésre vonatkozó részt visszaküldötte azzal, hogy fizetésosztályok és fokozatok állapittassanak meg. Ez a beosztás elkészült, a jog- és pénzügyi bizottság tárgyalta is a következőkben.

A miniszternek az eredeti javaslatra vonatkozó észrevételeit Vecsey Imre elnök ismertette. A kérdéshez először Komlóssy Arthur szólt, kijelentvén, hogy a város autonómiájának megsértését látja a belügyminiszter rendeletében, mikor arra hívja fel a várost, hogy alkalmazkodjék az államnál behozott fokozatos és osztályos elvekhez, szóló megmarad az ő eredeti álláspontjánál és minden egyes tisztviselőnek egyénekenként megállapítandó fizetést ad, annál is inkább, mivel a fokozatos rendszer alkalmazását a hatasztendő választás lehetetlenné teszi.

Fejér Ferenc dr. védi a fokozatos rendszert, Magoss György dr. főügyész is azt tartja, hogy a város autonomiáján esik sérelem az ilyen kormány kivánságokkal. Elfogadja elvben a miniszter leiratát, de a fizetési fokozatokat nem állami táblázat mintájára, hanem speciális viszonyainknak megfelelőleg kívánja felállítani.

Többek hozzászólása után a jog- és pénzügyi bizottság magáévá teszi a fokozatos rendszer elvét és elhatározza, hogy a miniszter észrevételeit átteszi a tanácshoz a megfelelő tervezet kidolgozása végett.

A makadám utak portalanítása.

Irta: Dr. Szabó Sándor.

A közutak építésénél régebben kizárólag gazdasági és technikai viszonyok, valamint a helyi forgalmi tekintetek voltak irányadók. Olcsóság és tartósság a megépítésnél, használhatóság és nem költséges karbantartás volt kizárólag a cél; később, különösen a nagyobb városokban, kiderült, hogy ez nem elég; az utat tisztogatni, a talajt és a levegőt az utak által okozott káros befolyásoktól a lakosság egészsége érdekében megvédeni, vagyis az utak elkészítésénél és fentartásánál a közegészségügy követelményeivel is számolni szükséges.

Igy kezdtek a nagyobb városokban, hol a lakosság szűk utcák nagy házaiba szorult össze, az utakat a sártól és portól valamint az odakerült tisztátalan anyagoktól koronkint nagyjából megtisztogatni; aztán, mikor ez elégtelennek bizonyult, hozzá fogtak az utak gondosabb takarításához, söpréséhez is. Egy további lépés volt az utastek kőlapokkal és kockákkal való burkolása, mely azon kitűzött célján kívül, hogy egynemű és szilárd utcafelületet képezvén, tartósabbá, könnyebbé és jobbá tette a forgalom számára az utat, azt a közegészségügyi előnyt is nyújtotta, hogy ily módon a talaj a burkolt részekben a szennyezéstől nagy mértékben megóvatott és a forgalom az ily utastek fölött kevesebb port vert fel, mint előbb. Végül az egyre növekvő városi forgalom miatt még az ily utak mellett is porosnak, a lakást is beszennyezőnek találták a levegőt, miért is ott, ahol elég víz volt, az utcák locsolását is elrendelték, mert azt tapasztalták, hogy ily módon a levegő tisztább és üdőbb marad. A vízzel való öntözés azonban költséges volta miatt eddig csak a vízvezetékekkel bíró nagyobb városokban vált általános szokássá, rendszeressé. Ekképen a népesebb városokban az utépítés és karbantartás kérdésénél lassan már a közegészségügyi tekintetek is számba estek. Így a haladó technika az aszfattal, kátrányozással és egyéb hasonló burkolattal nemcsak a közlekedést tette könnyebbé, hanem vizátjárhatatlanul vonván be az utakat, azt is meggátolta, hogy a csapadék- és szennyvizek az utastekre került szerves anyagokat, s ezek bomlási termékeit a talajba vigyék; másfelől pedig ily burkolással az utcák gyors és olcsó tisztogatása, sőt lemosása is lehetségessé vált. És ezzel a városok közegészségügye igen sokat nyert. Ugyanis, bár igaz, hogy a jó csatornázás a csapadék- és szennyvizek levezetésével a rothadás egyik tényezőjének, t. i. a víznek nagyrészt elvezeti a városoknak sok tisztátalansággal és sok szerves anyaggal teleszórt utcáiról, minek következtében kevesebb víz szívódhatik a talajba és így kevesebb bomló szerves anyagot is vihet magával, azonban — minthogy mégis sok szenny és viszonylag igen sok víz jut a sűrűn lakott és nagy forgalmu városi utcák utastekre állandóan, ez okból — bizony a talajszennyeződés foka a csatornázott városokban is, bár az előbbihez képest csökkent, még mindig elég nagy.

Közegészségügyi szempontból ennek jelentősége, kivált a városok szűk, sűrűn lakott és nagy forgalmu belső részén igen nagy. Mivel a talajba került szennyes anyag a likaesos földben az odajutott levegővel oxigént kap és lassan korhad és rothad.

A korhadástól az emberi egészségre ártalmas gázok fejlődnek, melyek a talajból kihatolnak a pincehelyiségekbe, az alapincézetler földszinti lakásokba, vagy az udvarokba és az utcákra, még pedig annál nagyobb mértékben, minél nagyobb

a hőkülönbözet a földben levő rothadási gázok és a külső szabad levegő között. Ezeket a földből kiható gázokat, az úgynevezett talajlevegőt aztán körlegünkkel keverve belélegezzük, de vele magunkba szívhatjuk azon igen apró káros tényezőket is, melyek a rothadást a földben megindították. Másfelől pedig a szerves anyagokkal befertőzött talaj a kutak vizét is egészségtelenné teszi, mivel a talajvizek, melyek a kutban meggyűlnek, odafolyásuk alkalmával a föld rétegein átszivárognak, magukba veszik a rothadás bomlási termékeit és ezzel azon bakteriumokat is, amelyek a korhadó talajban oly nagy számban voltak jelen benne. Ezen bakteriumok aztán, ha a kut vizével az emberi szervekbe jutnak, itt különféle betegségeket idézhetnek elő. Innen van, hogy a tisztátalan talaj, a fertőzött föld ily módon is ártalmára lehet a lakosságnak. A szennyes talaj kigőzölgése kivált a tuberkulózis, a rossz talajviz pedig, mely a tisztátalan föld rétegeiből a kutakba jutott, a vérhast, a hásihagymást, a gyomorhurutot, a kolerát terjesztheti.

Ez az oka annak, hogy a vízhatlan burkolás a nagy szennyezésnek kitett utastekre és főképen a népesebb városokban kiváló közegészségügyi jelentőségű.

A felhozottak alapján a közegészségügy érdekében kívánatos, hogy a községeket csatornázással, jó ivóvízzel és vízhatlan burkolt utakkal lássák el.

Amde mindez igen nagy költséggel jár. Még a leggazdagabb, sűrű népességű városok se képesek arra, hogy összes utasteküket vízhatlan burkolattal lássák el. Éppen azért úgy nálunk, mint a külföldön a közutak makadám burkolása van elterjedve, még pedig nemcsak a községekkel összekapcsoló utakon, hanem a községekben és a községeken kívül, vagyis vidéki városokban is. És kilátás sem igen lehet arra, hogy kiváltképen hazánkban, ezen állapot a közeljövőben megváltozzék.

(Folytatjuk.)

Rostás István kineveztetése.

Városunk főispánja Domahidy Elemér, Rostás István budapesti államrendőrségi címzetes rendőrkapitányt tb. főkapitánnyá nevezte ki és a bűnügyi osztály vezetésével megbizta. Az új tisztviselő f. hó 30-án le is tette a hivatalos esküt és állását április első hetében el is foglalja.

Mint értesülünk, Rostás István a budapesti államrendőrség egyik legtehetségesebb tisztviselője volt és igen örülünk, hogy főispánunk ezt a kiváló férfit tisztikarunkhoz kinevezte. Az új főkapitányban erély és tapintat, a rendőrkapitányi állás éme két sine qua non-ja egyesül és megvagyunk győződve, hogy tisztikarunk egy értékes láncszemet nyert személyében.

Ezzel a kinevezéssel kapcsolatban Boldisár Kálmán dr. tb. tanácsnok a bűnügyi osztálytól eltávozik és átveszi a Könyves Tóth Mihály dr. helyettesítésével megüresedett mezőrendőrkapitányi hivatal vezetését; míg Jeney Szabó Miklós tb. tanácsnok és Simon Miklós kapitányok megmaradnak a belvárosi, illetve a bejelentési hivatal élén.

A városok állami dotációja.

A belügyminisztérium tudvalevőleg a múlt év végén törvénytervezetet bocsátott közre a városok segélyezéséről, mely részükre az 1916. évi fokozatosan emelkedő államsegélyt biztosít azon személyi kiadások arányában, melyeket a városok az 1905—1907. években az adóügyi, katonai, rendészeti és közegészségügyi érdekében viseltek, figyelembe véve „a városok teljesítő képességét is”. A törvényjavaslat intézkedésekkel tartalmazza a segély felhasználásáról, a városi tisztviselők java

dalmazásának rendezéséről, nyugdíjigényük biztosításáról, előképzettségük meghatározásáról stb. Törvénytervezet és hozzátartozó indoklás közrebocsátásával szól hozzá ezen nagyfontosságú kérdéshez most Sándor István, Kecskemét város főjegyzője, a „Városok Lapja“-ban megjelent s külön lenyomatban is közzétett munkájában s a belügyminisztérium törvényjavaslatában tárgyalt kérdések mellett a városi tisztviselők választásának módját is megváltoztatni kívánja.

A törvénytervezet azon az alapon nyugszik, hogy miután a városok mindazon állami közigazgatási feladatokat teljesítik, saját lakosságukkal szemben, melyeket az ország lakosságának többi részével szemben, részint állami hivatali szervezetek és alkalmazottak, részint a vármegyék és községek együttevén végeznek, miután továbbá az állami egyenes és közvetett adókkal, illetékekkel ugvis jobban megterhelt városi lakosság az állam támogatását éppen úgy igényelheti, mint az országnak nem városokban élő népessége: a városok részére közigazgatási költségeikhez való hozzájárulás címén minden ezer városi lakos után ugyanakkora összeget igényel, amekkorát az állam a falusi lakosság közigazgatására évente ezer lélekre kiszámított átlagban állami hivatalok és intézmények fentartása, a vármegyék és a községek közigazgatási költségeinek részleges megtérítése címén együttevén kifizet.

A törvénytervezet részleteiben lehetőleg megtartja (sok helyen szó szerint átveszi) a belügyminisztérium törvényjavaslatának tartalmát, mégis a részletekben is több lényeges változtatással és némi kiegészítéssel. Különösen az állami hozzájárulás felhasználására, a tisztviselők fizetésrendezésére a belügyminisztérium törvényjavaslatától eltérő rendelkezéseket ajánl és felveti a városi tisztviselők választásának és kinevezésének kérdését. — A könyv 1 koronáért kapható a szerzőnél.

3993.
1910.

M. kir. Szabadalmi Hivatal.

Hűtők és jéggépek.

Tekintetes Városi Tanács!

Az idei rendkívüli enyhe tél folytán előállható jéghiány hátrányainak elhárítása végett az illetékes tényezők már is intézkednek.

Ez intézkedéseket előmozdítandó, szükségesnek vélem az illető tényezőknek a hűtő iparterén megnyilvánult javításokról, újításokról közlést tenni.

Összeállítottam tehát egy jegyzéket az utolsó 5 évben e téren hazánkban szabadalmazott találmányokról. Sok olyan van közöttük, mely épen a kisebb gazdaságok, magán háztartások szempontjából birhat jelentőséggel.

A jegyzéket mellékeltem van szerencsém megküldeni és kérem a tek. városi Tanácsot, hogy arra az e téren érdekelt egyéb tényezők figyelmét felhívni sziveskedjék.

Budapesten, 1910. évi március kó 5-én.

Kiváló tisztelettel

dr. Ballai Lajos,
a m. kir. szab. hiv. főnöke.

Hűtők és jéggépek.

1. (1905.) Hygienikus tejhűtő és kimérő készülék. Tulajdonos: Eerny Ferenc, szab. száma 33,827. Belföldi képviselő dr. Wirkmann József.

2. Hűtőberendezés. Skodawerke Actiengesellschaft in Pilsen 33,993. Kalmár Jakab.

3. Hűtőberendezés vágóhidak, mészárszékek, szárnyas állatkereskedések, szállodák stb. számára. Bonn Edward és Wilhardt Fülöp. 34,720. Dr. Wirkmann József.

4. Hűtőszekrény. Lauer mann Gizella. 34,875.

1. (1906.) Hűtőgép. Tellier Károly. 35,548. Kelemen M István.

2. Hűtőtartály bor, tej, vagy hasonlók számára. Tőkés Gyula és Kropci János. 35,555. Meller Ernő.

3. Hűtőberendezés palackok és hasonlók számára. Bádow Dorottya szül. Janke. 35,893. Weisz Sándor.

4. Jégtartó fenék jégvermek, hűtőtelepek és pinceépitmények számára. Hochner Hugó. 35,958. Dr. Wirkmann József.

5. Eljárás folyadékok fokozatos lehűtésére. Kneller Frigyes. 35,622. Edvi Illés István.

6. Eljárás és berendezés hűtés létesítésére. Börzsöny Ármín. 37,219. Dr. Szilasi Jakab.

7. Hűtőkamra. Béla Mihály és Roth Fülöp. 37,239. Schön Fülöp.

8. Hűtőszekrény. Szóbel József és Kunz József. 37,879. Meller Ernő.

1. (1907.) Berendezés jégnek gyors előállítására. Eckart Friedrich. 39,444. Dr. Hébert Ede.

2. Berendezés hűtés létesítésére. Börzsöny Ármín. 39,456. Dr. Szilasi Jakab.

3. Berendezés raktárhordók és hasonló tartályok hűtésére, Zürn Pál. 40,133. Meller Ernő.

4. Szénsav felhasználásával működő fagyasztó készülék Kossmann Benno. 40,142 Takács Győző.

5. Hűtőberendezéssel bíró forgó kemence. F. L. Schmidth et Co. 40,279. Schön Fülöp.

6. Jégtartály és ehhez tartozó hűtőtartály. L. Grossmann J. 40,727. Kelemen M. István.

1. (1908.) Hűtőpalack. Frantz Arthur. 41,943. Harsányi Jenő.

2. Eljárás szállítható hűtőtestek előállítására. Seifert Emil. 43,106. Neufeld Ármín.

3. Légűtő készülék. Steckel Ottó. 43,375. Schön Fülöp.

4. Jéggép. Morris International. 43,963. Török László.

5. Hevítő vagy hűtőberendezés. Müller Nikolaus. 44,292. Dr. Wirkmann József.

6. Készülék hideg levegő előállítására. Nickols Edwin. 44,445. Weisz Sándor.

7. Hűtőedény. Hein Adolf. 44,580. Dr. Szilasi Jakab.

1. (1909.) Elnyelető berendezés jégkészítő és hidegfejlesztő gépekhez. Kjaarsgard A. és Tsa. 45,220. Kalmár Jakab.

2. Tejhűtő. Wolfram Wilhelm. 45,463. Harsányi Jenő.

3. Fagyasztási eljárás és berendezés. The Seay International vie et Befrigeration Masshinery Co. 46,333. Takács Győző

4. Hűtőszekrény. Kleine August. 46,515. Neufeld Ármín.

5. Hideg tározó. Gesellschaft für Lindes Eismaschinen A. G. 46,517. Kalmár Jakab.

6. Hűtő berendezés. Giletta Charles. 46,616. Takács Győző.

7. Hűtőszekrény. Biró István. 47,814. Dr. Áron Géza.

8. Hűtőberendezés romlékony áruk és élelmezési cikkek szállítására szolgáló vasuti kocsik számára. Societé Francaise des Wagon Aérothermiques. 48,240. Kelemen M. István.

Hirek.

— Felhívás valamennyi vármegyei és városi levéltárosokhoz. A levéltárosok mozgalmára vonatkozó nyílt levelemet valamennyi vármegyei és városi fő- és levéltáros urakhoz megküldtem. Ez alkalommal van szerencsém felkérni összes kartársaimat, méltóztassanak április hónap 17-ikén megjelenni a kongresszus megtartása végett Budapesten, a Pannonia-szállóban. Találkozás ezen napon és ismerkedés és 18-ikán tisztelegnénk a Belügyminiszter Urnál. Azon kartársaim, akik akadályozva vannak a megjelenésben, sziveskedjenek velem tudatni, hogy megadják-e a felhatalmazást arra, hogy nevükben is beadhatjuk a memorandumot. A bejelentéseket kérem hozzám intézni legkésőbb április hónap 10-éig. Mindennemű felvilágosítással addig is készségesen szolgállok.

Tisztelettel Debreczen, 1910 március 31-ikén. Koncz Ákos, Debreczen sz. kir. város főlevéltárosa, tb. tanácsnok.

— **Pályázatok a megüresedett állásokra.** A városnál megüresedett állásokra március 30-áig lehetett pályázni. A különböző állásokra 23 kérvény érkezett be Domahidy Elemér főispánhoz. Pályázatok a következők: Dr. Boldisár Kálmán tb. tanácsnok, bűnügyi osztályfőnök; Jeney Miklós tb. tanácsnok, rendőrkapitány, Király Józsefgazdálkodó, Koncz Ákos főlevéltáros, tb. tanácsnok (félév múlva megszerzi a jog- és államtudományi államvizsgát), Medgyaszay Miklós árvaszéki ülnök, Szilágyi Béla etedi lakos, dr. Tóth Emil aljegyző, Könyves Tóth Mihály dr. helyettesített tanácsnok. Az árvaszéki ülnöki állásra: Kovács Kálmán árvaszéki jegyző, Sámy László dr. pénzügyi fogalmazó és Szabó István városi adópénztáros. Aljegyző és rendőrfogalmazói állásra: Budaházy Jenő, Dr. Harsányi Imre, dr. Hegedüs István, dr. Sámy László, Szabó Elek, dr. Vásáry István és Zöld József. Rendőrkapitányi állásra: dr. Komlóssy Pál, Mile Pál és ifj. Ozory István. A választás április hóban tartandó közgyűlésen lesz megejtve.

— **Hozzájárulás vasutépítéshez.** A debreczen-nyirbátori vasut részvénytársaság a Nyirbátorig építendő vasut céljaira soros részvények jegyzékét kérte. A jog- és pénzügyi bizottság 100.000 korona megadását javasolja.

— **Ertesítés.** A f. április hóban megtartandó rendes közgyűlésen a következő ingatlanokra vonatkozó névszerinti szavazások fognak megejtetni: 1. A Csontos testvérek tulajdonát képező Wesselényi-tér 10. sz. házastelek megvétele felett (első ízben). 2. Az özv. Borbély Józsefné és társai tulajdonát tevő Arany János-utca 43. sz. házastelek megvétele felett (első ízben). 3. A Zádor Lajosné és társa, az Emmert örökösök, valamint dr. Weisz Bernát tulajdonát képező majorsági földek megvétele felett (első ízben). 4. Az özv. Kiss Jánosné és fia tulajdonát képező majorsági föld megvétele felett (másod ízben). 5. A Postakeriban levő, s ennek folytatását képező telken, a Széchenyi-utcai kőut, a szoboszlói utba benyúló Miklós-utcai kőutak által határolt földterületnek a debreczeni tisztviselő-telep szövetség részére leendő eladása felett (másod ízben). 6. A József kir. herceg-utca 67. sorszámú házasteleknek Pintye Miklós részére eladása felett (másod ízben). Debreczen, 1910. évi március hó 30-án. *Kovács József*, polgármester.

— **Repülő gépek.** Pap József kereskedő-segéd és Balogh Kálmán műfestő repülőgép készítésre segílyt kértek a várostól. A jog- és pénzügyi bizottság a segíly megadását nem javasolja.

— **Házvétel.** Megyery Miklós Hüvelyes-utca 5. számú házat a városnak megvételre felajánlotta. A jog- és pénzügyi bizottság a közgyűlésnek azt javasolja, hogy vegye meg a házat 20.000 koronáért.

— **Az új templom.** A debreczeni ref. egyház folyamodott a városhoz, hogy a varga-utcai részen építendő templom céljaira jelöljön ki telket és adományozzon egy millió téglát, Magoss György dr. főügyész a templom helyéül a Homokkertet ajánlja, mert az ottani hiveknek valóban szükségük van a templomra. A jog- és pénzügyi bizottság ily értelmű javaslatot tesz a közgyűlésnek.

— **Hirdetmény.** Ertesíti a tanács a közönséget, hogy a műjégnek az 1910. év folyamán forgalomba hozásával ismételve Szentesi János és társa bizattak meg. Mivel a természetes jég hiánya miatt a közvágóhidon levő jéggyárban készített jég nagyon keresett lett: szükséges, hogy azok, kik a műjeget naponként

szállíttatni óhajtják, ezen szándékukat nevezett cégnél, illetve a „Kovács Kálmán és társa“ hentes cég Gróf Degenfeld-tér sarkán levő üzlethelyiségében bejelentsek. Megjegyzni a tanács, hogy a napi 1000—1200 tábla jég két részletben fogyasztatik, úgy, hogy annak fele reggeli, illetve délelőtti, a másik fele pedig a délutáni órákban hordható szét, minélfogva vállalkozók csakis úgy tehetnek eleget kötelezettségöknek, ha a közönség a fenti körülményt méltányolva, a jeget a délutáni órákban is elfogadja. Amennyiben a közönségnek a vállalkozók eljárása ellen kifogása lenne, panaszaikkal a rendőrfőkapitánysághoz fordulhatnak. Debreczen, 1910 évi március hó 22. A városi tanács.

— **Állatkihajtás a Hortobágyra.** A városi tanács a hortobágyi intéző bizottság javaslatának elfogadásával a hortobágyi legelőre a ló és sertés kihajtásának idejét f. év *április hó 4-ére*, — a szarvasmarha kihajtásának határidejét *április hó 12-ére* határozza el s elrendeli, hogy úgy a lóra és sertésre, valamint a szarvasmarhára a kihajtó cédulák már március hó 30-tól adassanak ki a számvevőség által. Miről a számvevőség jkvi kivonaton, az érdekelt gazda közönség a hírlapok újdonsági rovatában értesítettnek. Debreczen sz. kir. város tanácsának 1910. évi március hó 29-ik napján tartott üléséből. Dr. Tóth, jegyző.

— **A magyar városok pótdója** Magyarországnak, Budapest és Fiumét kivéve, összesen 13 6városa van, de ezek közül csupán 15 dicsekedhetik azzal, hogy a pótdót nem ismeri. Breznóbánya Dobsina, Gyergyószentmiklós, Gölniczbánya, Igló Jolsva, Kőrmöcbánya, Leibic, Magyarkanizsa, Nagyrőce, Ólubló, Szászváros, Szepesbela, Szepesolaszi és Vizakna városnak ugyanis egy fillérenyi pótdója sincs, amit egyetlen törvényhatósági joggal felruházott város sem mondhat el. A huszonöt törvényhatósági város közül hatnak csak 1—50 százalékgig terjed a pótdója, míg 19-nek a pótdója 50 és 100 százalék között váltakozik. A 100 százalékot egy sem haladja meg, sőt még el sem éri, anyagi viszonyaik tehát sokkal kedvezőbbek, mint a rend. tan. városoké. Az ország 111 rendezett tanácsu városa között, mint fentebb említettük, van 15 város, ahol nincsen pótdó, de van 32 város, ahol a pótdó 1—50 százalék; 53 város, ahol 50—99 százalék; 7 város, ahol 100 százalékon felül; 1 város, ahol 200 százalékon felül és 1 város, ahol 400 százalékon elül van a pótdó. Pótdómagasság tekintetében az egész országban Csikszereda áll az első helyen, ahol a város polgárai minden korona állami adó után 4 korona 15 fillér pótdót tizetnek, vagyis állami adójuk 415 százalékát. Utána mindjárt Szolnok következik, ahol a város adózó közönségére 220 százalék pótdó van kivetve.

121/1910. sz. ü. b.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város szegényügyi bizottsága az 1894—1910. sz. tanácsai határozatban nyert megbízás alapján pályázatot hirdet a városi szegényház szükségletének 3 évre fedezése céljából 100 férfi ing, 100 lábravaló, 60 öltöny nyári vászonruha, 100 drb. szalmazsák, 60 drb. sapka, 60 öltöny téli férfi ruha, 50 pár csizma, 100 drb. csajka fedővel és 20 drb. pokrócnak zárójánlati verseny útján biztosítására.

A részletes feltételek, valamint a szállítandó ruhanevel mintái és azoknak minősége Kiss Lajos szegényházi gondnoknál az intézeti telepen bármikor megtekinthetők.

Az ajánlati kérvények és azokhoz szükséges árjegyzékek és kelme minták Vecsey Imre városi főjegyző urhoz idézendők, és a f. évi április hó 5-ik napjának déli 12 óráig beadandók, mivel a később érkező kérvények a versenytárgyaláson figyelembe nem fognak vétetni.

Debreczen, 1910. évi márczius hó 9.

Városi szegényügyi bizottság.